1962

ଏପ୍ରିଲ 16

ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ଏସ୍. କେ. ଘୋଷ

(ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି. ପି. ସିହ୍ନା, ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର, କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ, ଏନ୍. ରାଜାଗୋପାଳ ଆୟାଙ୍ଗର ଏବଂ ଟି. ଏଲ୍. ଭେଙ୍କଟରାମା ଆୟାର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତି, ଏହାର ଫଏସଲା - ଅନୁସୂଚିତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସମାପ୍ତି- ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କର ଆଦେଶ- ବୈଧତା - ବାଜ୍ୟାପ୍ତି, ଯଦି ଜରିମାନା - ଅପରାଧିକ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ : 1944(38/1944), ଧାରା 13(3), 12(1)3- ଅପରାଧିକ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ, 1943 (29/1943), ଅପରାଧିକ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ (1943 ସଂଶୋଧନ) ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ, 1945 (12/1945), ଧାରା 10-ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1)-ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା, 1860 (ଅଧିନିୟମ 56/1860), ଧାରା 120B , 409, 53 ।

ଉତ୍ତରଦାତା, ଯିଏ ନଭେମ୍ବର, 1942 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 25, 1944 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ମା ଶରଣାର୍ଥୀ ସଂଗଠନର ମୁଖ୍ୟ ଶରଣାର୍ଥୀ ପ୍ରଶାସକ ଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ (1943 ସଂଶୋଧନ) ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 12/1945 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 29/1943 ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 120B ଏବଂ 409 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 38/1944ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି କିଛି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଉକ୍ତ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅର୍ଥରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଭାବରେ ଜବତ କରିଥିଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅର୍ଥ ସେହି ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଆଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଉ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଅତି କମରେ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦୁରୁପଯୋଗ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମନା କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି, 1944 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ଏକ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କଲେ, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେଲା, ଯେଉଁଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ପ୍ରଥମେ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସହିତ ଜବତ ମୂଲ୍ୟ ଭାରତୀୟ ସଂଘକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା'ପରେ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶରୁ 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଆଦାୟ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଜବତ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ବିଷୟରେ ସୂଚିତ କରିବାକୁ ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି କରୁଥିବା ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ; ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ସେହି ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 (1) ଅନୁଯାୟୀ

କୌଣସି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନାହିଁ, ଏହାର ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଆବେଦନ କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଏହି ଆଧାରରେ ଯେହେତୁ 1944 ଅଧ୍ୟାଦେଶ ପୂର୍ବରୁ ଦଣ୍ଡ ଭାବରେ ବ୍ୟାଜ୍ୟାପ୍ତି ସ୍ଥିର କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଅପରାଧ ହେବା ପରେ ସେହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶିତ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟାଜ୍ୟାପ୍ତି ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ଉଲ୍ଲଂଘନ ହେବ । ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ଆବେଦନ କରିଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରି ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଆଦେଶ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

1944 ମସିହାର ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 (1) କେବଳ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥିଲା ଯେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବେ, ଏପରି ନିରୂପଣ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ମୌଖିକ ଭାବରେ ହେଉ, ଏବଂ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ତାହା ଧାରା ସହିତ ଯଥେଷ୍ଟ ଅନୁପାଳନ ହେବ । ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ 1945 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ 1943 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ 1944 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 (1) ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ମଧ୍ୟ ପୂରଣ କରିବ ।

ଜବତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 1944 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 3 ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ, ଧାରା 12 କେବଳ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା କେବଳ ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହିତ ଜଡିତ ଥିଲା ଏବଂ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଏହା ଅଧୀନରେ ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବାକୁ ଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସିକୁ ନୁହଁ । ଯେହେତୁ ଏହି ମାମଲାରେ ଯାହା ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ସମ୍ପତ୍ତି ନଥିଲା, ତେଣୁ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତକୁ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିର ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ସେହି ଟଙ୍କା ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ତାଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ମାମଲାରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ତାହା କରିଥିଲେ ।

1944 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 18 (3) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଜରିମାନା ନଥିଲା । ଏହାକୁ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 53 ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ସହିତ ସମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶରେ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଜରିମାନା ପ୍ରଦାନ କରୁନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ଉପରୋକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିଲେ ଅପରାଧୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଜବତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିର ବିନିଯୋଗ କିମ୍ବା ଲୁଚାଇବା ରୋକିବାକୁ ହେବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ବାସ୍ତବରେ ସରକାରୀ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ଆଦାୟର ଏକ ଦ୍ରୁତ ପଦ୍ଧତି ଥିଲା, ଯାହା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ କରିବାର ଅଧିକାର ଥିବା ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଅପେକ୍ଷା ଯାହା ଅପରାଧ ସହିତ ଜଡିତ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜରିମାନା ଆଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାରକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରଭାବିତ ନକରି ହକଦାର ଥିଲା । ସେହି ଧାରା କୌଣସି ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କିମ୍ବା

1962
ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏସ୍. କେ. ଘୋଷ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ୱାଞ୍ଚୁ

ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସହିତ ଜଡିତ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶ ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ରାଓ ଶିବ ବାହାଦୁର ସିଂହ ବନାମ ବିନ୍ଧ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ, (1953) ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 1188, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା, ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 140/1959 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 176/1958ରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଗଷ୍ଟ 20/22, 1958ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ବି. ସେନ୍, ପି. କେ. ଚାଟାର୍ଜୀ ଏବଂ ପି. କେ. ବୋଷ ।*

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଏନ୍. ସି. ଚାଟାର୍ଜୀ ଏବଂ ଏସ୍. ସି. ମଜୁମଦାର ।*

ମଧ୍ୟକ୍ଷେପକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଭାରତର ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତା ସି. କେ. ଡଫତାରୀ, ବି. ଆର. ଏଲ. ଆୟେଙ୍ଗର ଏବଂ ପି. ଡି. ମେନନ ।*

1962 ଏପ୍ରିଲ 16 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାମୂର୍ତ୍ତି ୱାଞ୍ଚୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଏହା ହେଉଛି କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ଏକ ଆବେଦନ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନଭେମ୍ବର 1942ରେ ବର୍ମା ଶରଣାର୍ଥୀ ସଂଗଠନର ମୁଖ୍ୟ ଶରଣାର୍ଥୀ ପ୍ରଶାସକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 25 ଅଗଷ୍ଟ 1944 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସେହି ପଦବୀରେ ରହିଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ନିଲମ୍ବିତ କରାଯାଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ଶରଣାର୍ଥୀ ପ୍ରଶାସକ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ସରକାରଙ୍କ ବିପୁଳ ପରିମାଣର ଅର୍ଥକୁ ସେ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରି ଆତ୍ମସାତ କରିଥିବା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଉଥିଲା । ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କୁ ଅଗଷ୍ଟ 25, 1944ରେ ନିଲମ୍ବିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରେ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧର ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅକ୍ଟୋବର 1944ରେ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଜାମିନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଶେଷରେ, ଜୁଲାଇ 21, 1945ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 120-B ଏବଂ 409 ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 29/194 ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ କରାଯାଇଥିଲା । (ଏହା ପରେ 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି) । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 38/1944 (ଏଠାରେ

1944 ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି) ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହୀତ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିନିଯୋଗ କିମ୍ବା ଲୁଚାଇବାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା, ଏବଂ ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଯେଉଁ ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ

ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 409, ଏବଂ ଏପରି ଅପରାଧ କରିବାର ଯେକୌଣସି ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର । ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 3 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କାରଣ ଥିଲା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି (ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ହେଉ ବା ନ ହେଉ) କୌଣସି ଅନୁସୂଚିତ ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି, ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଥିଲା (ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପରାଧର ବିଚାର କରିଥିବେ କି ନଥିବେ) ଯାହାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତାର ସ୍ଥାନୀୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ସାଧାରଣତଃ ବାସ କରୁଥିଲେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିଲେ, ସେହି ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ଜବତ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଯାହା ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାର ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ ଏପରି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ, ତେବେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୂଲ୍ୟବାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ପ୍ରାୟ ଉପରୋକ୍ତ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ ସମାନ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ, ଧାରା 3 ଏକ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ରାୟ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଜବତ କରିବା ଭଳି କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା, ଏବଂ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କୁ ସେହି ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅପରାଧ କରାଯାଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଯଦି ତାହା ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥାଏ, ତେବେ ସମାନ ମୂଲ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରାଯାଇପାରିବ, ଯଦିଓ ସେହି ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଅପରାଧ କରାଯାଇନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ନଭେମ୍ବର 21, 1944ରେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 120- B ଏବଂ 409 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ କରି ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଟଙ୍କାରେ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ଫେବୃଆରୀ 22, 1945ରେ, ଅନ୍ୟ କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ଆଉ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ଏହି ଦୁଇଟି ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଜବତର ଆଦେଶ ସମୟ ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ବିଚାର ପାଇଁ ପଠାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଘଟିଥିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟ 31, 1949ରେ ଏକ ଦୀର୍ଘ ବିଚାର ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାକୁ ଶେଷରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ (1943 ସଂଶୋଧନ) ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ, ସଂଖ୍ୟା 12/1945, (ଏଠାରେ ପରେ 1945 ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି) 12 ମେ 1945ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଦ୍ୱାରା, 1943 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଥିଲା :-

> " ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ : ଅନୁସୂଚୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅପରାଧ ସହିତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସେହି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ, ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା (XLV/1860) ରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଜେଲଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ

ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ନକରନ୍ତୁ, ଏକ ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବେ, ଯାହା ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧୀ ଦ୍ୱାରା ହାସଲ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟଠାରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ ।"

ତେଣୁ, ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 120-B ଏବଂ 409 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ବୋଲି ପାଆନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କୁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଅଭିଯୋଗରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡିତ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଜରିମାନା 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିବାର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ, ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅର୍ଥ 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ସହିତ ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ । ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅର୍ଥ ଅତି କମରେ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳାୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିନଥିଲେ କାରଣ ଏହା ମତ ଦେଇଥିଲା ଯେ 1945 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 କେବଳ ଜରିମାନାର ସର୍ବନିମ୍ନ ସୀମାକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିଥିଲା ଏବଂ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯେକୌଣସି ପରିମାଣର ଜରିମାନା ଦେବାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥିଲା । ଏହାପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା ଯେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତି କମରେ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଜରିମାନା ସେହି କ୍ରମରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ; କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ତୋଷାରୋପର ଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱଭାବ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱାସର ପଦବୀରେ ରଖାଯାଇଥିଲା, ତାହାକୁ ବିଚାର କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦଣ୍ଡରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ବିବେଚନା କରିଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଡିସେମ୍ବର 12, 1956 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜାନୁଆରୀ 8, 1957 ରେ, 1941-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେପରି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିପାରିଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଅନୁସୂଚୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅପରାଧ କରି ଅତି କମରେ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି, ସେହିପରି ଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତି, 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 3, ଯାହା ଜଣେ ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ହାତରେ ଥିଲା, ତାହାକୁ ଜବତ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 10 ଜାନୁଆରୀ 1957ରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏକ ଏକତରଫା ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏହି ଏକତରଫା ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 11 ମେ 1957 ରେ ଏକତରଫା ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଶେଷରେ, 22 ମାର୍ଚ୍ଚ 1958ରେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଶୁଣାଣି ପରେ ଏକ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନ ଅଧୀନରେ ଅଛି । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ସମ୍ମୁଖରେ ନିଆଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଆପତ୍ତି ହେଉଛି ଯେ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବେ ନାହିଁ । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଏହି ଆପତ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 1914-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 ଏବଂ 13 (3) ର ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଯେ ଜବତ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଥମେ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଭାରତୀୟ ସଂଘକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତା'ପରେ ଉକ୍ତ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶରୁ 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଆଦାୟ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତଥାପି ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିନା 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଜବତ ମୂଲ୍ୟ ସୂଚିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ଆକଳନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ଯେ, ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଚୁକ୍ତିନାମା ନଥାଏ, ତେବେ ଜବତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

ତା'ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଏହି ଆପତ୍ତିର ଶୁଣାଣି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମିତ୍ତର ଏବଂ ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଯେହେତୁ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇନଥିଲା, ତେଣୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବେ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥାଏ, ତଥାପି ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ଦୃଷ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 ଏବଂ 13ର ଏକ ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତର, ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ଏକ ଧାରା 12 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବ; କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମତରେ ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା, ଏବଂ ଯାହା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ତାହା ହେଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା 1945 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ 1943 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ କରି ଅତି କମରେ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ, ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ତାହା ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ସେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସମ୍ପତ୍ତି ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଯାହା କରାଯାଇପାରେ ତାହା କେବଳ 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜରିମାନା ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ଥିଲା । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତର, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ବିଷୟରେ କୌଣସି ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରି ନଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 ଏବଂ 13ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତ ସହିତ ସହମତ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମତରେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସମ୍ପତ୍ତି ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବାର ଅଧିକାରିତା ପାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ମତ ଥିଲା ଯେ

ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 53 ଦଣ୍ଡ ଭାବରେ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିକୁ ଜରିମାନାଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ ଏବଂ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତିର ଦଣ୍ଡ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ନଥିବା ହେତୁ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ତାଙ୍କର ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବାର କାରଣ ଥିଲା ଯେ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶ 23 ଅଗଷ୍ଟ, 1944ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ଘଟାଇବାର ପ୍ରକୃତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସମୟ ଜୁଲାଇ 1944 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ତାଙ୍କ ମତରେ, 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟାଜ୍ୟାପ୍ତି ଦଣ୍ଡ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧ ପରେ ସେହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟାଜ୍ୟାପ୍ତି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1)ର ଉଲ୍ଲଂଘନ ହେବ । ତେଣୁ ସେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତରଙ୍କ ସହ ସହମତ ହେଲେ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଏକ ଭିନ୍ନ କାରଣ ପାଇଁ ବାତିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହା ପରେ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲା, ଯାହା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା; ଏବଂ ଏହିପରି ଘଟଣାଟି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆସିଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦେଶ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତରଙ୍କ ମତ ସଠିକ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଯେକୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ମାମଲାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଦେଶ ସାରମର୍ମ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇବେ । ଘଟଣାକ୍ରମେ, ନ୍ୟାୟାମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତର ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଏବଂ ତାହା କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ ଏହା ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତରଙ୍କ ଏହି ମତକୁ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀ ଆହୁରି ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ମତକୁ ଆହୁରି ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ଏହି ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଏବଂ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ 1944 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 13 ରେ ଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ଦଣ୍ଡ ନୁହେଁ ବରଂ କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବାର ଏକ ପଦ୍ଧତି, ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମସାତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନଥିଲା । ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଆତ୍ମସାତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା ଦାୟର କରିବା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଧାରା 13 କେବଳ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ଏକ ତ୍ୱରିତ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଉଭୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।

ଆମେ ପ୍ରଥମେ 1941 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 ଏବଂ 13 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତରଙ୍କ ମତାମତକୁ ବିଚାର କରିବା । ଦୁଇଟି ଭାଗ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ଦିଆଗଲା : -

12. ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସୂଚିତ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବେ :-

(1) ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଫୌଜଦାରୀ ବିଚାରରେ ଏକ ଅନୁସୂଚିତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନିବେଦନ କରାଯାଏ ଯେ ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଅପରାଧ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବାର ଏକ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ ।

(2) ଏପରି ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେକୌଣସି ଆବେଦନ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ, ଆବେଦନ କିମ୍ବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଅଦାଲତ, ଯଦି ସେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତକୁ ଖାରଜ ନ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ କିମ୍ବା ଏହାକୁ ଏପରି ଭାବରେ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ଯେପରି ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚନା କରନ୍ତି ।

(3) ଉପ-ଧାରା (1) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ବିଚାରରେ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହେବାର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେକୌଣସି ଅପିଲୀୟ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ, ଯଦି ଆବେଦନ କିମ୍ବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଅଦାଲତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ଉପ-ଧାରା ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ରେକର୍ଡ କରିବେ ।

13. ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମାଧାନ :—

(1) ଯେକୌଣସି ଅନୁସୂଚିତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବାର କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି କିମ୍ବା ତା' ବଦଳରେ ସୁରକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଛି, ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ବିଳମ୍ବ ନକରି ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ, ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି, ସେଠାକୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶର ଏକ ନକଲ ଏବଂ ଅପିଲୀୟ କିମ୍ବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶର, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ନକଲ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

(2) ଯେଉଁଠାରେ ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଏ ଯେ କଥିତ ଅନୁସୂଚିତ ଅପରାଧର ବିଚାର ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୁଏ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ତୁରନ୍ତ ଅପରାଧ ସହିତ ଜଡିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଜବତ ଆଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବେ, କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ଜବତ ବଦଳରେ ସୁରକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଛି, ସେପରି ସୁରକ୍ଷା ଫେରାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ।

(3) ଯେଉଁଠାରେ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତର ଏକ ବିଷୟ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଆଦେଶ ଦେବେ ଯେ ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ହୋଇଥିବା ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ କିମ୍ବା ଏପରି ଜବତ ବଦଳରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷାରୁ, ମହାମହିମଙ୍କ ନିକଟରେ ଏପରି ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ ହେବ, ଯାହା ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସୂଚିତ ଜବତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ; ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ (ଏକକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ସହିତ) ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଲାଗୁ କରିଛି କିମ୍ବା ବଜାୟ ରଖିଛି, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଆଦାୟର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦ୍ଧତି ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ନ ପକାଇ, ଉକ୍ତ ଜରିମାନା ଉକ୍ତ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ କିମ୍ବା ଜବତ ବଦଳରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

(4) ଯେଉଁଠାରେ ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କିମ୍ବା ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତି କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ଜବତ ହୋଇଥିବା ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ, ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରାଯାଇଛି, ସେଠାରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ଯେ ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ ହେବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ମହାମହିମଙ୍କ ନିକଟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ କିମ୍ବା ଏପରି ଜବତ ବଦଳରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷାରୁ ଜବତ କରାଯିବ; ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଆଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି ଯେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦ୍ଧତି ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ନ ପକାଇ, ଉପ-ଧାରା (3) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଯେକୌଣସି ଜରିମାନା କିମ୍ବା ଉପ-ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଆଦାୟ ହୋଇନଥିବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ କିମ୍ବା ଏପରି ଜବତ ବଦଳରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷାରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

(5) ଯଦି କୌଣସି ଅନୁସୂଚିତ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତରେ ରହିଥାଏ କିମ୍ବା ଏପରି ବନ୍ଧକ ବଦଳରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ସୁରକ୍ଷା ଉପ-ଧାରା (3) ଏବଂ (4) ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ପାଖରେ ରହିଥାଏ, ତେବେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ ବନ୍ଧକ ଆଦେଶ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯିବ, କିମ୍ବା ଯଥାସ୍ଥିତି, ଅବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରତିଭୂତି ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ। "

ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ ଯେ ଜବତ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଧାରା 5 ତା'ପରେ ଜବତ ପ୍ରତି ଆପତ୍ତି ଏବଂ ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା

ବିଚାରପତି ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଅଂଶକୁ ବନ୍ଧକରୁ ମୁକ୍ତ କରି କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ଜବତକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଟନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ସମୟଠାରୁ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଜବତ ଅଧୀନରେ ଜାରି ରହିଛି । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରାଯାଇପାରିବ; ଯଥା, (i) ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି, ତାହା ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ହେଉ କିମ୍ବା ସ୍ଥାବର କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଆକାରରେ ହେଉ, ଏବଂ (ii) ଉପରୋକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି । ଏହି ମାମଲାରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ ସେ ଟଙ୍କା ଆତ୍ମସାତ କରିଛନ୍ତି । ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ସେ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅର୍ଥକୁ କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ କରିବାରେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହି ମାମଲାରେ ଜବତ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରକୃତରେ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ସମ୍ପତ୍ତି ନୁହେଁ ବରଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଧାରା 13 ଲାଗୁ ହୁଏ ଯେ ଜବତ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର ହେଉ କି ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରର, ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପାଇବେ, ଯଦି ଧାରା 12 ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇଛି ।

ତେଣୁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନଟି ବିଚାରକୁ ଆସେ ତାହା ହେଉଛି ଧାରା 12 (1) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆସେ । ଉପ-ଧାରାରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଅପରାଧୀଙ୍କ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ରାୟ ଘୋଷଣା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଯଦି ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଏ ଯେ ଏପରି ଅପରାଧ ସହିତ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବାର ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଯଦି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବେ । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ଭାବରେ ଧାରା 12 (1) ଅନୁଯାୟୀ କେବଳ ଏତିକି ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ଅପରାଧୀଙ୍କ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତକୁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଉଛି, ତାହା ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସଂଗୃହୀତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ କୁହାଯିବା ଉଚିତ । ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନାହିଁ । ଆମ ମତରେ, ଧାରା 12 (1) ଅନୁଯାୟୀ କେବଳ ଅଭିଯୋଜନଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବା ଉଚିତ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦିଅନ୍ତି, ଯାହା ଆମ ମତରେ ଧାରା 12 (1) ସହିତ ଯଥେଷ୍ଟ ପାଳନ ହେବ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ମୌଖିକ ହୋଇପାରେ । ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହିତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦିଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 12 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଉପରେ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ସମୟରେ ଏତେ ଶବ୍ଦରେ କହିବା ଉଚିତ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ 1945 ରେ ସଂଶୋଧିତ 1943 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଅପରାଧୀ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବାକୁ

ପଡିବ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ ଜରିମାନା ବିଷୟରେ ଧାରା 10 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ କରିପାରିବ । ତଥାପି, ଆମେ କୌଣସି କାରଣ ଦେଖୁନାହୁଁ ଯେ ଅପରାଧୀ ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହିତ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଧାରା 10 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ 1914-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 (1) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମ ମତରେ ଦୁଇଟି ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଫଳାଫଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାନ, ଏକମାତ୍ର ତ୍ରୁଟି ହେଉଛି ଯେ 1945 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ କରିପାରିବେ, ଯେତେବେଳେ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଉପରେ କରିବାକୁ ପଡିବ । ତଥାପି ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଯେ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧୀ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ପରିମାଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ନିଷ୍କର୍ଷ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । 1945 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 ଏବଂ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 (1) ଉଭୟ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ 1914-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଲିଖିତ ଆବେଦନ କରାଯାଇନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ମୌଖିକ ଭାବରେ କୁହାଯାଇଥାଇପାରେ । ଯେକୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅଛି, ଯାହା 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 (1)ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବ । ତେଣୁ ଆମର ମତ ଯେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସଠିକ ଏବଂ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସଠିକ ନୁହେଁ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 13 (3), ଯାହା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାୟରେ ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ରହିବା ଉଚିତ । ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆସିବା ମାତ୍ରେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଜାଣିପାରିବେ ଯେ ତାଙ୍କୁ କେତେ ପରିମାଣ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବାକୁ ପଡିବ, ଏବଂ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯଦି ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥାଏ, ତେବେ ସେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଜାଣିପାରିବେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବାକୁ ପଡିବ ।ତେଣୁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ଅପରାଧୀଙ୍କ ବିଚାର କରୁଥିବା ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ରାୟରେ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହିତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଆମ ମତରେ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 12 (1) ସହିତ ଯଥେଷ୍ଟ ଅନୁପାଳନ ଏବଂ ଏଥିରେ ଏହା ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା କେବଳ ଏକ ଔପଚାରିକତା । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ଭାବରେ, 1945 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ପରିମାଣର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ଅନୁରୋଧରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ଏହା ହେଉଛି ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ, ଯିଏ ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ବିଷୟ ଯୋଗାଇବ, ଯାହା ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜରିମାନା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବ । ତେଣୁ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ ଯେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 12 (1) ଅନୁଯାୟୀ ପାଆନ୍ତି

ଯେ ଏପରି ଏବଂ ଏପରି ପରିମାଣ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ସଠିକ ନୁହେଁ ।ଆମ ମତରେ, ଏହି ମାମଲାରେ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅର୍ଥ ପରିମାଣ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅତି କମରେ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ବିଷୟରେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଧାରରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ସେହି ମୂଲ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପାଇବେ ।

ଆମେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମତ ଦେଉଛୁ ଯେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତର ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଯେ 1944 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭୁଲ ଏବଂ ଧାରା 12 (1) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇନଥାଏ । ଆମେ ଦର୍ଶାଇଛୁ ଯେ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇପାରିବ, ଯଥା, (i) ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି; ଏବଂ (ii) ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି । ଧାରା 12 (1) ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି, ସେଠାରେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ସେହି ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ । ଯେଉଁଠାରେ ଅର୍ଥ ବଦଳରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି, ଯେପରିକି, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ହୀରା କିମ୍ବା ମାଣିକ୍ୟ କ୍ରୟ କରାଯାଇଛି, ସେଠାରେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ସେହି ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଧାରା 12 (1) ଅନୁଯାୟୀ କେବଳ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଧାରା 12 ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ଏବଂ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଏହି ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ, ଯାହା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଆସେ । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ, ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି କେବଳ ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତକୁ କେବଳ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅତି କମରେ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବୋଲି ଜାଣି ଏହା କରିଛି । ଏହି ମାମଲାରେ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ନୁହେଁ । ଧାରା 3 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୁଇଟି ଆବେଦନ ନିଜେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ସେହି ଟଙ୍କାକୁ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିରେ ପରିଣତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ମାମଲାରେ ଜବତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନଥିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମିତ୍ତର ଯେଉଁ ତ୍ରୁଟିରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ତାହା ହେଉଛି ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ ଭ୍ରମିତ କରିବା, ଯାହା ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଯାହାକୁ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟ ଜବତ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ; ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଯେତେବେଳେ ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିର ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାର କରିବାକୁ ଆସିବେ ସେତେବେଳେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବେ ଏବଂ ଏହି ମାମଲାରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଠିକ୍ ଏହି ହିଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜବତ

ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାର ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀ ଥିଲେ, କାରଣ ସେହି ପରିମାଣ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା, ଏବଂ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ରହିବ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାରା 19 (3) ଅନୁଯାୟୀ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶକୁ ସକ୍ଷମ କରିପାରିବେ ।

ଏହା ଆମକୁ ସେହି ଯୁକ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଆଣିଥାଏ, ଯାହା ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍, ଧାରା 13 (3)ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମୟରେ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶ ବଳବତ୍ତର ନଥିଲା, ତେଣୁ ଧାରା 13 (3) ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅପରାଧ ଘଟାଇବା ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଅଗଷ୍ଟ 25, 1944 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦବୀରେ ରହିଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ଅଧ୍ୟାଦେଶ 23 ଅଗଷ୍ଟ 1944 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଯେଉଁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଅଧ୍ୟାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରହିଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଅପରାଧ କରିବା ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥାନ୍ତା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଛି ଯେ ଧାରା 13 (3) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆଦୌ ଜୋରିମାନା ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଆଦାୟ କରିବାର ଏକ ପଦ୍ଧତି ଯାହା ଆତ୍ମସାତ କରାଯାଇଥିଲା । ସରକାର ଆତ୍ମସାତ ହୋଇଥିବା ଟଙ୍କା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିପାରିବେ ବୋଲି ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଧାରା 13 (3) କେବଳ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ତ୍ୱରିତ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ଏଥିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଜୋରିମାନା ନୁହେଁ ।

ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଏହି ଆବେଦନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଅଗଷ୍ଟ 25, 1944 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 23, 1944ରେ ଅଧ୍ୟାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମାମଲାକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20(1) ର ପରିସର ବାହାର କରିବ କି, କାରଣ ଆମେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଛୁ ଯେ ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20(1) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆଦୌ ଦଣ୍ଡ ନୁହେଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୁକ୍ତି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟାମାନ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଏବଂ ଏହା 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ସଂଶୋଧନ ନୁହେଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶକୁ "ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ" କୁହାଯାଏ: କିନ୍ତୁ ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଇବ ଯେ ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧୀ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସରକାରଙ୍କର ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସହିତ ଜଡିତ । 1944 ଅଧ୍ୟାଦେଶର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଖାଇବ । ଧାରା 3 ରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ ପାଇଁ ଆବେଦନର

ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ;ଧାରା 4 ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଜବତ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ; ଧାରା 5ରେ ଜବତ ପ୍ରତି ଆପତ୍ତିଗୁଡିକର ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି; ଧାରା 6ରେ ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି; ଧାରା 7ରେ ଜବତ ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଧାରା 8 ରେ ଜବତ ବଦଳରେ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି; ଧାରା 9 ରେ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରଶାସନ ପାଇଁ ଏବଂ ଧାରା 10ରେ ଜବତର ଅବଧି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଧାରା 11ରେ ଆବେଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ତା'ପରେ ଧାରା 12 ଏବଂ 13 ଆସିବ । ଶେଷରେ ଧାରା 14 ଅଛି, ଯାହା କିଛି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବାରଣ କରେ ଏବଂ ଧାରା 15 ଅଛି ଯାହା ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଅନୁସାରେ ନିଆଯାଇଥିବା କିଛି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ; ଏହା କେବଳ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ଅପରାଧୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିର ଜବତ ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯଦି ଉପରୋକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ ନଥାଏ ଏବଂ ଜବତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିର ବିନିଯୋଗ କିମ୍ବା ଲୁଚାଇ ରୋକିବା ।ଆମେ ଯେଉଁ ଧାରା 13 (3) ସହିତ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ, ତାହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ଯେ ଏହି ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ହୋଇଥିବା ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ କିମ୍ବା ଏପରି ସ୍ଥାପିତ ବଦଳରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷାରୁ, ମହାମହିମଙ୍କ ନିକଟରେ ସେହି ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରାଯିବ, ଯାହା ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶରେ ଦେଖାଯାଇଛି, ଯାହା ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଜବତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଲାଗୁ କରିଛି କିମ୍ବା ତାହାକୁ ବଜାୟ ରଖିଛି, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଦାୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ ନକରି ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ଯେ ଉକ୍ତ ଜରିମାନା ଉକ୍ତ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ କିମ୍ବା ଜବତ ବଦଳରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷାରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବା ଆମ ମତରେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 53ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିବା ସହିତ ସମାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।ଧାରା 53 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଜରିମାନା; କିନ୍ତୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିର ସେହି ଆଦେଶ ଅପରାଧର ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ କରିବାକୁ ପଡିବ, ଯେଉଁଠାରେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ସମ୍ପୃକ୍ତ ଧାରାରେ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।ତଥାପି 1944-ଅଧ୍ୟାଦେଶରେ ଏପରି କିଛି ନାହିଁ ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହା କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା ସହିତ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଯାହା ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଦେୱାନୀ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀ ଅଦାଲତ, ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଅପରାଧର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର* ରଖିପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଦ୍ୱାରା ଜବତ ଆଦେଶକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1)ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ ସହିତ ସମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ଅପରାଧ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରେ । ଏହା ପ୍ରଥମତଃ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ "ଅପରାଧ ଭାବରେ ଆରୋପିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନର ଉଲ୍ଲଂଘନ ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବ ନାହିଁ "। ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଏହା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ

କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ "ଅପରାଧ କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।"ତେଣୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଏବଂ ଦୁଇଟି ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରୁଛି, ଯଥା, (1) ଯେ କାହାକୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯାହା ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ନୁହେଁ ।ଯେତେବେଳେ ଏହା କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ (ii) ଯେ ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ତାହାଠାରୁ କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଧିକ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବେ ନାହିଁ ।ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ କୌଣସି ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ।ଯଦି ଧାରା 13 (3) ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତିକରଣ ପ୍ରକୃତରେ ଜଣେ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ଦଣ୍ଡ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ଆମେ ଏହାକୁ 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପାଇପାରିଥାନ୍ତୁ ଏବଂ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିର ଦଣ୍ଡ ଅପରାଧୀଙ୍କ ବିଚାର କରୁଥିବା ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଯୁକ୍ତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଧାରା 13 (3) ରେ "ଜବତ" ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 53 ରେ "ଜବତ" ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 53 ରେ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଏକ ଦଣ୍ଡ, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଧାରା 13 (3) ମହାମହିମଙ୍କୁ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ବିଷୟରେ କୁହେ, ଏହା ବାସ୍ତବରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ସମ୍ପତ୍ତିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ, ଯାହା ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆତ୍ମସାତ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରିଥାଇପାରେ । "ବାଜ୍ୟାପ୍ତି" ଶବ୍ଦର କେବଳ ବ୍ୟବହାର ଏହାକୁ ଏକ ଜରିମାନାରେ ପରିଣତ କରିବ ନାହିଁ । "ବାଜ୍ୟାପ୍ତି" ଶବ୍ଦଟି ଅନ୍ୟ ଆଇନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଜରିମାନା କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଗତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ (4/1882)ର ଧାରା III (g) କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରିବ, ଯାହା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପଟ୍ଟା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରେ । ତେଣୁ ଆମେ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବୋଲି ମତ ଦେଉଛୁ ଯେ ସରକାରୀ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଆତ୍ମସାତ ଇତ୍ୟାଦି ଅପରାଧ ମାମଲାରେ ଧାରା 13 (3) ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ସରକାରୀ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ଆଦାୟ କରିବାର ଏକ ଦ୍ରୁତ ପଦ୍ଧତି ଅଟେ , ଯାହା ଏକ ମକଦ୍ଦମା ତୁଳନାରେ ଯାହା ବିବାଦିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ସରକାର ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ଆଦାୟ ପାଇଁ ଆଣିପାରିବେ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଜରିମାନା କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡ ନୁହେଁ । ସାଧାରଣତଃ ଏପରି ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଅପରାଧ ସହିତ ଜଡିତ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଜରିମାନା ଆଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାରକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରଭାବିତ ନକରି ଆଗତ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଆମେ *ରାଓ ଶିବ ବାହାଦୁର ସିଂହ ବନାମ ବିନ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ* (') କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା, ଯେଉଁଠାରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ସେହି ମାମଲାରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ "କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ତର ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 ରେ ଥିବା ନିଷେଧ କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ତର ଆଇନଗୁଡ଼ିକରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନ ପୂର୍ବରୁ ଗୃହୀତ ପୂର୍ବ-ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଇନଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ।" ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି କହିଛନ୍ତି ଯେ

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 କେବଳ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ତର ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ନିଷେଧ କରେ, ଏବଂ ଏହାର ବିଚାରକୁ ନୁହେଁ ।" ଅପରାଧ ସମୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାଠାରୁ ଭିନ୍ନ କିମ୍ବା ସେହି ସମୟରେ କ୍ଷମତା ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ବିଚାରକୁ ବାସ୍ତବରେ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହି ମାମଲା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଏହା କେବଳ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 53 ରେ ପରିଭାଷିତ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ଯାହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ତର ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ତର ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ; କିନ୍ତୁ ଧାରା 13 (3) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଯାହା ସହିତ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ଜଡିତ, ତାହାର ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଆମ ମତରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 (1), ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତଥାପି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଆମର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ (1943 ସଂଶୋଧନ) ସଂଶୋଧନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ, ସଂଖ୍ୟା 7/1946 ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 କୁ ଆହୁରି ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ 1946 ମସିହାର ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଧାରା 10କୁ ଆହୁରି ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିଚାର ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନଥିଲା । ଏହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ଉପରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ । ସେହି ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ 1946-ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 10, 1946-ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଆଇନ ହେବା ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ମାମଲାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁବିଧା ନେଇପାରିବେ ନାହିଁ : 1946 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 10ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ-:ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମାମଲା 1945 ମସିହାର ସଂଶୋଧନ ପରେ ଯେପରି ଥିଲା ସେହିପରି ଧାରା 10 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବା ଉଚିତ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦିଓ 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10, 1945 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ, ସର୍ବନିମ୍ନ ଜରିମାନା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ତଥାପି ଏହା ସର୍ବନିମ୍ନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଯେକୌଣସି ଜରିମାନା ଦେବା ପାଇଁ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରଖିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଜରିମାନା, ଯେପରି 1945 ମସିହାରେ ହୋଇଥିଲା, ଗୋଟିଏ ଜରିମାନା ଥିଲା ଏବଂ 1946 ମସିହାର ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲା ପରି ଦୁଇଟି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ପୁନର୍ବାର, ଯେପରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି, "ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧିକ ବିଶ୍ୱାସ ଭଙ୍ଗ ଅପରାଧ ପାଇଁ କାରାଦଣ୍ଡ ସହିତ ଜରିମାନା ଦେବାର ଦାୟିତ୍ୱ କିମ୍ବା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 409 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ କରିବା ପାଇଁ ଅପରାଧିକ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଅପରାଧ ପାଇଁ କାରାଦଣ୍ଡ ସହିତ ଜରିମାନା ଦେବାର ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ କରାଯାଇନଥିଲା । "ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଅଧୀନରେ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂର୍ବରୁ ରହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ, ଜେଲଦଣ୍ଡ ସହିତ ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡ ଦେବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ସ୍ୱେଚ୍ଛାଧୀନ ଥିଲା, ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 (1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶ) ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିଥିଲା - " ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ ଯେକୌଣସି ପରିମାଣର ଜରିମାନା ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଦୌରା

ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ଏପରି ଆଦାୟ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ନଥିଲା, କେବଳ ଏହା ଅତ୍ୟଧିକ ହେବ ନାହିଁ (ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 63 ଦେଖନ୍ତୁ) । ତେଣୁ, ଏହି ମାମଲାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜରିମାନା ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ହେବାକୁ ଥିବା ପରିମାଣ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ଏବଂ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ସେହି ଜରିମାନା ଆତ୍ମସାତ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା, ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ଆଣିବ ନାହିଁ । ସେହି ଧାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଚାର କରେ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ପ୍ରଥମେ ଧାରା 12 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜବତ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ତା'ପରେ ଯଦି ଆଉ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ବାକି ରହେ, ତେବେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜରିମାନା ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ । ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଜରିମାନା 1943-ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହିତ ଅର୍ଥ ପରିମାଣକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥାଇପାରେ, ଏହା ଧାରା 13 (3)ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଏହି ରାୟ ଦେବାରେ ସଠିକ ଥିଲେ ଯେ ଜବତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଧାରା 13 (3) ଅନୁଯାୟୀ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ତା'ପରେ ଯଦି କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ବାକି ରହେ, ତେବେ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିରୁ 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବ । ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତା 1946- ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଦ୍ୱାରା 1943- ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଧାରା 10ର ସଂଶୋଧନର ସୁବିଧା ଉଠାଇପାରିବେ ନାହିଁ, ଏବଂ 1945 ମସିହାରେ ଥିବା ଆଇନ ଉପରେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେଲେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ଆମ ମତରେ ସଠିକ ।

ତେଣୁ ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରି ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରୁଛୁ, ଯିଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।